

DAUN SINDROMI BILAN TUG'ILGAN CHAQALOQLAR

Farmonova Ruxshona Farrukhovna

Samarqand Davlat Tibbiyot Universiteti, Pediatriya fakulteti 104-guruh talabasi

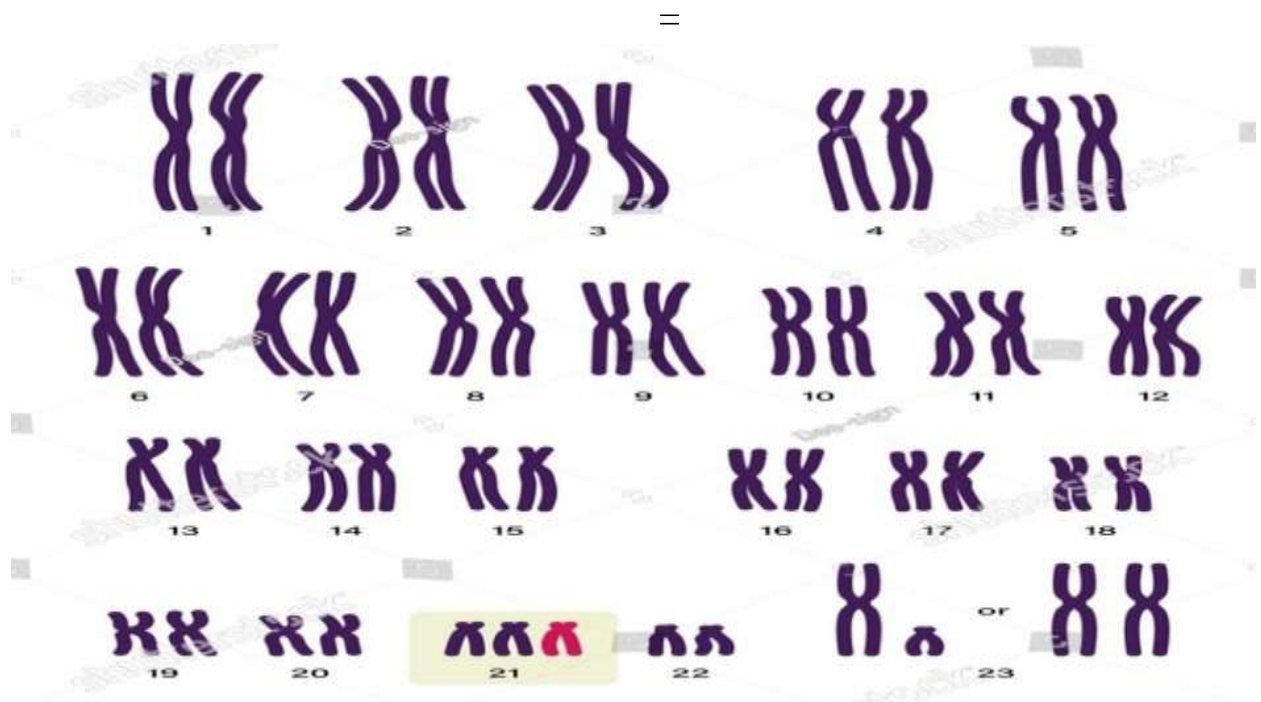
Daminov Muslimbek Asadullayevich

Tibbiy biologiya va umumiy genetika kafedrasida assistenti

Annotatsiya. Ushbu maqola Daun sindromi bilan tug'iladigan chaqaloqlar haqida o'rganilgan va qisqacha bayon etilgan.

Kalit so'zlar: daun sindromi, gipotenziya, braximezofalangiya, asfiksiya

Daun kasalligi. Bu kasallik angliyalik vrach L.Daun tomonidan 1866-yili aniqlangan edi. Bunday kasalliklarda 46 o'rniga 47 xromosoma kuzatiladi.

Bu kasallik autosomal sonining o'zgarishi bilan yuzaga chiqqanligi uchun erkaklarda ham, ayollarda ham kuzatiladi. Kasal bolaning bo'yi past, kallasi kichik va yumaloq, buruni kalta, ko'z kesimi egri, quloq suprasi kichik, og'zi yarim ochiq, og'zidan ko'pincha tili chiqib turadi. Til, teri, lablari quruq va ko'pincha ko'zida g'ilyalik bo'ladi. Tishlar bir tekisda bo'lmaydi. Boshida sochlari siyrak, silliq. Qo'l barmoqlari kalta va yo'g'on bo'lib, beshinchi barmoq juda ham kichik. Kaft terisida faqat ko'ndalang ketgan egatcha bo'ladi. Barmoq uchlari terisidagi chiziqlarning shakllari asosan ulnar tomonga ochiladigan ilmoqsimon bo'ladi. So'ngi ma'lumotlarga ko'ra, yangi tug'ilgan chaqaloqlarning 4-6%ida tug'ma nuqsonlar uchrayapti. Daun Sindromi(DS) - tug'ilmasdan oldin yoki tug'ilgandan keyin davolab bo'lmaydigan kasallikdir. Bu kasallik oila va jamiyat uchun katta muammo hisoblanadi.

Ishning maqsadi: Daun Sindromi bilan tug'ilgan chaqaloqlarda klinik-anamnestik tadqiqot o'tkazish.

Tadqiqot usullari: 13 nafar Daun Sindromi bilan tug'ilgan chaqaloqlarda tadqiqot ishlarini olib bordik. Biz klinik va anamnestik ma'lumotlarni o'rganib chiqdik va yangi tug'ilgan chaqaloqlarning klinik tekshiruvini o'tkazdik.

Tadqiqot natijalari: Daun Sindromi diagnostikasi anamnez, klinik va genetik ma'lumotlar asosida tadqiqot olib borildi. Biz tadqiqot olib borgan 5ta bolada (41,6%) bu kasallik irsiylanish tufayli kelib chiqqan, 6tasida (50%) irsiy bo'lmagan. Onalarning anamnezidan kasallikka olib kelishi mumkin bo'lgan xavf omillari aniqlangan: onaning yoshi 35dan kattaligi 5 bolada (41,6%), onadagi yomon odatlar tufayli 3 bolada (25%), surunkali kasalliklar tufayli 1ta (8,3%) onada, irsiy kasalliklar tufayli 3 bolada (25%) kelib chiqqanligi aniqlandi. Bolalarda tashqi belgilarida o'zgarishlar va tug'ma nuqsonlar aniqlandi. Shulardan 6 ta (50%) bolalar orasida tug'ma yurak nuqsonlari aniqlandi, 4 tasida (33,3%) bolada yurak qorinchasi septal nuqsoni, 2 tasida (16,6%) atriyal septal nuqsoni, 2 tasida (16,6%) o'n ikki barmoqli ichakning atreziyasi va stenozi, 3 tasida (25%) bronxosefaliya aniqlandi. Tashqi belgilar orasidan 10 bolada (83,3%) epikantus, 8 tasida (66,6%) bo'g'imlarning gipermobilligi, 8 tasida (66,6%) mushak gipotenziviyasi, 8tasida (66,6%) yassi ensa, 9tasida (75%) kalta qo'l-oyoqlar, 11 tasida (91,6%) braximezofalangiya kuzatildi. Tekshiruvdan o'tgan yangi tug'ilgan chaqaloqlar orasida 22-28 haftada 7 tasi (58,3%), 35-36 haftada 5 tasi (41,6%), o'rtacha darajadagi asfiksiya bilan 7 tasi (58,3), og'ir darajali asfiksiya bilan 3 tasi (25%) kasallanganligi aniqlandi.

Yangi tug'ilgan bolalar orasida Daun kasalligining uchrash chastotasi.
(Angliyada o'tkazilgan tadqiqotlar natijasi)

Onaning yoshi	DS ning uchrash chastotasi
15-19	3 : 10 000
20-24	4 : 10 000
25-29	4 : 10 000
30-34	11 : 10 000
35-39	33 : 10 000
40-44	124 : 10 000
45 va undan katta	312 : 10 000

Xulosa: Shunday qilib, olingan natijalar shuni ko'rsatdiki Daun Sindromi ko'pincha tug'ma yurak nuqsonlari bilan bog'liqligi va ular orasida eng keng tarqalgani yurak qorinchasi septal nuqsoni va atriyal septal nuqsoni ekanligi aniqlandi. Daun kasalligi bor bolalarda immunitet past bo'lganligi uchun ular har xil yuqumli

kasalliklarga bardosh bera olmasdan yoshligidayoq o'lib ketadilar. Hozircha bu kasallikning davolash usullari aniq emas.

ADABIYOTLAR

1. Tibbiy biologiya va genetika. P.X.Xolikov, A.Q.Qurbonov, A.O.Daminov, M.V.Tarinova
2. Pediatric Pharmacology 2020. Tom 17. N 4.